

gangsmåde for traktatændringer har hidtil været, at repræsentanter for medlemslandene mødes til traditionelle diplomatiske forhandlinger med begrænset inddragelse af offentligheden. I stedet besluttede Det Europæiske Råd at indkalde et bredt sammensat Konvent.

2.2 Forhandlingerne om forfatningstraktaten

Konventet skulle ifølge Læken-erklæringen forberede den efterfølgende regeringskonferencen og især se nærmere på fire spørgsmål:

Konventets mandat

- En bedre fordeling og definition af EU's kompetencer.
- En forenkling af EU's retlige instrumenter.
- Mere demokrati, åbenhed og effektivitet i EU.
- Undersøge behovet for en forfatning for EU.

Konventets 105 medlemmer (og 102 suppleanter) bestod af repræsentanter for medlemslandenes og kandidatlandenes nationale parlamenter, repræsentanter for Europa-Parlamentet og repræsentanter for regeringerne i eksisterende og kommende EU-lande. Desuden blev Kommissionen repræsenteret, ligesom den europæiske ombudsmand og repræsentanter for de europæiske arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer deltog med observatørstatus.

Konventets arbejdsmetode var åben med drøftelser i såvel en lang række arbejdsgrupper som i plenum. De mange forslag og overvejelser blev samlet og koordineret af Konventets præsidium. Konventsamlingerne var åbne for offentligheden og var genstand for bred mediedækning. Alle Konventets arbejdsplaner og traktatudkast var offentligt tilgængelige og kunne følges bl.a. via internettet.

Som følge af den brede sammensætning dækkede Konventet ikke blot regeringssynspunkter, men hele det politiske spektrum – fra den lille gruppe ambitiøse føderalister i den ene ende af spektret over den brede midte til en gruppe af unionsskeptikere og -modstandere i den anden ende af spektret. Fra dansk side valgte Folketinget Henrik Dam Kristensen (S) og Peter Skaarup (DF) samt som suppleanter Niels Helveg Peter-

sen (R) og Per Dahlgaard (DF). Fra Europa-Parlamentet deltog bl.a. Jens Peter Bonde (Junibevegelsen) samt som suppleanter Lone Dybkjær (R) og Helle Thorning Schmidt (S). Regeringen udpegede tidligere minister og EU-kommissær Henning Christophersen (V) og som suppleant tidligere statsminister Poul Schlüter (K).

Konventet begyndte sit arbejde i februar 2002 og afleverede i juli 2003 – efter halvandet års intensivt arbejde – et udkast til en forfatningstraktat til EU's stats- og regeringschefer. Ikke mindst lagde Konventet op til en forenkling med henblik på at gøre EU's traktatgrundlag mere gennemskeligt og lettere tilgængeligt. Konventet foreslog således, at der skal være en samlet traktat for EU, hvor det europæiske samarbejde indtil nu har hvilet på flere traktater, som med mellemrum er blevet revideret (navnlige traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union). Konventet fremkom desuden med en række indholdsmæssige forslag til ændringer og tilføjelser, men tog dog i vidt omfang udgangspunkt i de eksisterende traktattekster.

De fire dele i Konventets udkast til forfatningstraktat

- I. Grundlæggende bestemmelser vedrørende EU's værdier, målsætninger, kompetencer og institutionelle opbygning.
- II. EU's Charter om grundlæggende rettigheder.
- III. Bestemmelser om EU's politikker og funktionsmåde.
- IV. Almindelige og afsluttende bestemmelser.

Herefter indledtes regeringskonferencen i oktober 2003. De 10 nye medlemslande, som havde afsluttet tiltrædelsesforhandlinger med EU, deltog på lige fod med de øvrige EU-lande. Og de tre kandidatlande Bulgarien, Rumænien og Tyrkiet deltog som observatører.

Der var bred enighed blandt regeringerne om at tage udgangspunkt i Konventets tekst, herunder også forslaget om en samlet forfatningstraktat og traktatens opbygning. Der var desuden enighed om en meget stor del af teksten. Men på